

23 483

Wijziging van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, de Wet op de loonbelasting 1964 en de Coördinatiewet Sociale Verzekering (regelingen met betrekking tot aftrek en belastingvrije vergoeding van kosten van kinderopvang)

NADERE MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 18 november 1994

Voorafgaande aan de beantwoording van de vragen wijzen wij op de nota van wijziging op de novelle met betrekking tot dit wetsvoorstel (kamerstukken 23 781) die op 10 november 1994 aan de Tweede Kamer is gezonden. Deze novelle zal binnenkort plenair worden behandeld in de Tweede Kamer. De nota van wijziging strekt ertoe om aan het begrip beroepsmatige kinderopvang zoals dit in het onderhavige wetsvoorstel is opgenomen, een uitbreiding te geven. Deze uitbreiding houdt in dat ook kinderopvang via een gastouderbureau als een vorm van beroepsmatige kinderopvang wordt aangemerkt. In een ministeriële regeling zal het begrip gastouderopvang, vooruitlopend op de regelgeving krachtens de Welzijnswet 1994 en gebruik makend van de vergunningen op basis van de thans reeds bestaande gemeentelijke verordeningen, nader worden omschreven.

De leden van de fractie van het CDA stellen, na kennisname van de memorie van antwoord, nog enkele vragen.

Hun eerste vraag is of het wetsvoorstel zich verdraagt met het voornemen tot verhoging van de arbeidsparticipatie van de gehuwde vrouw. Wij beantwoorden deze vraag bevestigend omdat de middelen die vrijkomen door de versoering (f 35 mln) worden aangewend voor de Stimuleringsmaatregel kinderopvang. Wij verwachten dat per saldo een positieve bijdrage wordt geleverd aan de arbeidsparticipatie van de gehuwde vrouw.

In de tweede vraag wordt ons verzocht uit te leggen waarom wij het wetsvoorstel steunen ondanks dat het wetsvoorstel een stimulans voor het zwarte circuit inhoudt.

De stelling dat van het wetsvoorstel een stimulans voor het zwarte circuit uitgaat kunnen wij niet onderschrijven. Van het wetsvoorstel gaat een impuls uit om te kiezen voor beroepsmatige kinderopvang, gastouderopvang daaronder begrepen; het is immers slechts deze vorm van kinderopvang die fiscaal wordt gefacilieerd. Daarnaast zal het voorkomen dat voor niet-beroepsmatige kinderopvang wordt gekozen en de inkomsten daaruit door de ontvanger niet worden opgegeven. Over de relatie tussen beroepsmatige kinderopvang en niet-beroepsmatige kinderopvang waarbij de inkomsten niet worden aangegeven, zijn ons geen gegevens bekend. Gelet evenwel op de fiscale stimulans van beroepsmatige kinderopvang, gastouderopvang daaronder begrepen, ligt

het in de rede te veronderstellen dat deze vorm van opvang in veel gevallen de voorkeur zal hebben. Naar onze mening zal dan ook van dit wetsvoorstel geen stimulans van het zwarte circuit uit gaan.

Deze leden vragen zich voorts af of aftrekbare kosten voor kinderopvang volledig controleerbaar zijn inzien het getalsmatige criterium van beroepsmatige kinderopvang wordt verlaten en van degene die de kinderopvang verstrekt geëist wordt dat betalingsstukken worden overhandigd. Voor de beantwoording van deze vraag is van belang dat kinderopvang via een gastouderbureau thans als een vorm van beroepsmatige kinderopvang wordt aangemerkt. Met deze uitbreiding wordt zo veel mogelijk tegemoetgekomen aan de wens echte kinderopvang te laten kwalificeren voor de nieuwe buitengewone-lastenregeling. Zodra de voorwaarde van beroepsmatige kinderopvang zou worden verlaten, zou de regeling fraudegevoeliger worden. Het kan dan, zoals ook onder meer in de memorie van antwoord is betoogd, voor bepaalde personen aantrekkelijk worden om bij voorbeeld de hulp in de huishouding, de grootouders die oppassen, de buurvrouw, enzovoort het mom van kinderopvang te geven. Er is dan geen mogelijkheid om te controleren of de betaling ook werkelijk betrekking heeft op kinderopvang. Het stellen van de eis dat de ontvanger betalingsstukken overhandigt, betekent immers niet per definitie dat deze ontvanger ook daadwerkelijk de kinderopvang heeft verzorgd of zelfs dat de ontvanger enige werkzaamheden heeft verricht, of zelfs maar dat de betaling reëel is geweest.

De volgende vraag van de leden van de fractie van het CDA is of de Duitse en Belgische regelingen niet een beter alternatief zijn dan de voorgestelde regeling. Wij wijzen op de beschrijving van deze regelingen in de bijlage van de memorie van antwoord (Eerste Kamer, vergaderjaar 1993-1994, 23 483, nr. 158b). Uit deze beschrijving komt naar voren dat de regelingen niet zo gemakkelijk kunnen worden vergeleken. Wel kennen deze regelingen voorzieningen voor opvang die vergelijkbaar zijn met gastouderopvang. Ook in dit verband is dus van belang dat de voorgestelde regeling het thans mogelijk zal maken gastouderopvang vanaf 1 januari 1995 voor de fiscale regelgeving als beroepsmatige kinderopvang aan te merken.

Deze leden vragen vervolgens of het wetsvoorstel neerkomt op een fiscale bevoordeling van gesubsidieerde instellingen ten opzichte van particulier initiatief. Nu ook gastouderopvang, een vorm van particulier initiatief, onder de fiscale faciliteit is gebracht, kan deze vraag ontkennend worden beantwoord.

Vervolgens vragen de leden van deze fractie waarom er in het wetsvoorstel geen sprake is van ongelijke behandeling van gelijke gevallen. Zo is het denkbaar dat binnen hetzelfde dorp twee gezinnen verschillend worden behandeld omdat het ene gezin het kind wel kan plaatsen in de beroepsmatige kinderopvang en het andere gezin niet wegens een tekort aan plaatsen.

Wij menen dat een plaatselijk tekort aan beroepsmatige kinderopvang, gastouderopvang daaronder begrepen, uiteraard leidt tot een verschil in mogelijkheden voor gezinnen. Dat is echter geen fiscale ongelijkheid. Wat betreft het niet-faciliëren van niet-beroepsmatige opvang wijzen wij nogmaals op de hiervoor aangeduide controle- en fraude-aspecten die zich verzetten tegen het treffen van een fiscale regeling voor deze opvang.

Tenslotte vragen deze leden waarom de beantwoording van de vragen in het voorlopig verslag een half jaar op zich heeft laten wachten. Dit

houdt verband met het feit dat in het onderhavige geval een novelle nodig was.

De Staatssecretaris van Financiën,
W. A. F. G. Vermeend

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
R. L. O. Linschoten

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. G. Terpstra